

10 tärkeintä asiaa, joita vasemmisto on saanut aikaan Euroopan parlamentissa 2019–2024

Vasemmistoliiton istuva meppi Silvia Modig on toiminut esittelijänä tai varjoesittelijänä näissä lainsäädäntökokonaisuuksissa ja vaikuttanut lopputulokseen merkittävästi.



1. Eurooppalainen ilmastolaki

Määrittää EU:n sitovan velvoitteen olla ilmastoneutraali viimeistään vuonna 2050. Laki sisältää mm. 55 % nettopäästövähennystavoitteen vuoteen 2030 mennessä sekä kirjauksen Euroopan ilmastopaneelin perustamisesta. Paneeli tuottaa riippumatonta tutkimustietoa päätöksenteon tueksi.

2. Päästökauppadirektiivi

Vähentää EU-tasolla päästöjä 62 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. EU:n yleinen päästökauppa kattaa suuret teollisuus-, sähkön- ja energiantuotantolaitokset, Euroopan talousalueen sisäisen lentoliikenteen sekä meriliikenteen päästöt isoista matkustajia tai kaupallista rahtia kuljettavista aluksista.

3. Direktiivi naiseen kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta

Määrittää EU:n laajuiset säännöt sukupuolittuneen väkivallan ja lähisuhdeväkivallan vähentämiseksi ja uhrien suojelemiseksi. Laki asettaa minimimääritelmät sukupuoleen perustuville väkivaltarikoksille. Jäsenmaiden on noudatettava niitä rikoslaissaan.

4. Palkka-avoimuusdirektiivi

Määrittää säännöt palkkatietojen avoimuudelle yrityksissä ja organisaatioissa. Yli 150 henkilöä työllistävien yritysten on raportoitava samaa tai samanarvoista työtä tekevien palkkakeskiarvoista sukupuolittain jaoteltuna.

5. Taakanjakoasetus

Taakanjakosektoriin kuuluvat mm. rakennusten erillislämmitys, työkoneet, maatalous, liikenne ja jätehuolto. Ne tuottavat yhteensä hieman yli puolet EU:n kasvihuonekaasupäästöistä. Taakanjakoasetuksessa kullekin EU-maalle asetetaan sitovat tavoitteet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi näillä aloilla.

6. Akkuasetus

Tavoitteena akkujen kulutuksen kasvun ja ympäristövaikutusten hallittavina ja kestävinä pitäminen. Akkujen kysyntä kasvanee yli 10-kertaiseksi liikenteen sähköistymisen ja sähkövirtaa käyttävien langattomien laitteiden yleistymisen vuoksi.

7. Vanhemmuussertifikaatti ja sateenkaariperheiden vapaa liikkuvuus

Sertifikaatti todentaa yhdessä jäsenmaassa tunnustetun vanhemmuuden toisessa. Se helpottaa erityisesti sateenkaariperheiden mahdollisuuksia muuttaa jäsenmaasta toiseen ilman pelkoa jo tunnustetun vanhemmuuden menettämisestä. Sertifikaatin myötä jopa 2 miljoonan lapsen suhde vanhempaansa on turvattu.

8. Maaperän seurantalaki

Tähtää siihen, että kaikki maaperät EU:n alueella ovat terveitä vuoteen 2050 mennessä. Tämän saavuttamiseksi laissa määritellään, millainen on terve maaperä sekä kattavat seurantamenetelmät sen arviointiin, kestävään maaperän hoitoon ja pilaantuneiden alueiden kunnostamiseen.

9. BBNJ-sopimus eli aavan meren sopimus

Sovelletaan kansainvälisellä merialueella, joka kattaa yli 60 % maailman meripinta-alasta. Sopimus mahdollistaa mm. merensuojelualueiden perustamisen kansainväliselle merialueelle, josta suojeltua on tällä hetkellä vain noin 1 %. YK:n biodiversiteettisopimuksen tavoitteena on suojella 30 % merialueista vuoteen 2030 mennessä. BBNJ-sopimus on välttämätön, jotta tavoitteeseen päästään.

10. EU:n kestäväen rahoituksen luokittelujärjestelmä eli taksonomia

Määrittää, millaisia sijoituskohteita voidaan pitää ympäristön kannalta kestävinä. Taksonomian puitteissa on luotu yhteinen eurooppalainen luokittelujärjestelmä, jolla pyritään kannustamaan yksityisen sektorin investointeja siirtymään kohti ilmastoneutraaliutta tukevia kohteita.

Miten parlamentti säätää lait? Mitä esittelijä tekee?

Lainsäädäntöprosessi käynnistyy, kun Euroopan komissio laatii lakiesityksen. Se toimitetaan Euroopan parlamentille, ministerineuvostolle ja kansallisille parlamenteille. Neuvosto ja parlamentti päättävät lakialoitteista yhteistyössä.

Mepit työskentelevät ensin lakiesitysten parissa valiokunnissa, joista ne etenevät parlamentin täysistunnon hyväksyttäviksi. Meppien rooli lainsäädäntötyössä on merkittävä.

Jokaiselle parlamentissa päätettävälle kokonaisuudelle nimetään meppien joukosta esittelijä, joka laatii siitä mietinnön. Hän vastaa sen läpi viemisestä valiokunnassa ja täysistunnossa. Poliittiset ryhmät nimeävät myös varjoesittelijän, joka seuraa asian etenemistä ja neuvottelee mietintöön kompromisseja esittelijän ja muiden varjoesittelijöiden kanssa.